2. *Малець А. В.* Оцінка діючої практики місцевих запозичень в Україні / Малець А. В. // Науковий вісник Академії муніципального управління. Збірник наукових праць. Серія «Управління». Вип. 1. — 2011. — С. 316—325.

3. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 1522-VI, редакція від 11.06.2009 на підставі 1026-16 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1522-17.

4. Розвиток муніципальних облігацій в Україні: науково-технічний збірник № 70 «Комунальне господарство міст» / Штерн Г. Ю., Карлова О. А., Погосьян К. В. — Харків, 2006. — С. 323—327.

5. Роль муніципальних облігацій на ринку місцевих запозичень: зб. Наукових праць ЧДТУ / Рекуненко І.І., Котляревський О. В. — Черкаси, 2009. — С. 40—44.

6. *Буй Т.* Муниципальные облигации, — Какие города смогут одолжить деньги // Инвестгазета. — 16 марта 2011. — № 10.

7. Аналітичний огляд ринку облігацій України за 2010 рік. — НРА «Рюрік», 2010. — 40 с.

Стаття надійшла до редакції 21.07.2011

УДК 658.15

Л.А. Лахтіонова,
канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ТИПИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ДЛЯ КОМПАНІЙ ІЗ ЗНАЧНИМИ ОБСЯГАМИ ЗАПАСІВ ВІДПОВІДНО ДО ВИДУ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ (ЗОВНІШНІЙ ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ)

АНОТАЦІЯ: розглянуто думки вчених-аналітиків стосовно типів фінансової стійкості суб'єктів господарювання у внутрішньому та зовнішньому фінансовому аналізі, надана критична оцінка різним точкам зору з цього питання. Запропоновані варіанти визначення типів фінансової стійкості компанії в залежності від специфіки її діяльності. Розроблена та обґрунтована власна точка зору про типи фінансової стійкості господарюючих суб'єктів на основі абсолютних її показників у зовнішньому фінансовому аналізі для компаній із значними обсягами запасів відповідно до виду їх діяльності.
КЛЮЧОВІ СЛОВА: фінансова стійкість, суб'єкт господарювання, абсолютні показники, зовнішній фінансовий аналіз, внутріщній фінансовий аналіз, типи фінансової стійкості, запаси, оборотні активи.

АННОТАЦИЯ: рассмотрены дискуссионные вопросы относительно типов финансовой устойчивости субъектов хозяйствования во внут-

© Л.А. Лахтіонова, 2011

реннем и внешнем финансовом анализе, представлена критическая оценка различным точкам зрения по этому вопросу. Предложены варианты определения типов финансовой устойчивости компании в зависимости от специфики ее деятельности. Разработана и обоснована собственная точка зрения о типах финансовой устойчивости хозяйствующих субъектов на основе ее абсолютных показателей во внешнем финансовом анализе для компаний со значительными обьемами запасов в соответствии с видом их деятельности.
КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: финансовая устойчивость, субъект хозяйствования, абсолютные показатели, внешний финансовый анализ, внутренний финансовый анализ, типы финансовой устойчивости, запасы, оборотные активы.

ANNOTATION: It is exposed debatable questions on basis of scientist-analysts' ideas about types of financial stability at subjects of ménage, given critical appreciation to different points of view about types of financial stability of enterprises within external and domestic financial analysis. The proposed options to determine the types of financial stability of the company depending on the specifics of its activities. Developed and proved its own point of view about the types of financial stability of economic entities on the basis of absolute performance in the external financial analysis for companies with big amounts of stocks.
KEY WORDS: financial stability, economy subject, absolute indexes, external financial analysis, domestic financial analysis, types of financial stability, supplies, current assets.

На сьогодні при наявності світової та вітчизняної фінансової кризи важливою складовою забезпечення успішної життєдіяльності компаній є їх фінансова стійкість. Проте існують різні підходи до аналізу фінансової стійкості суб'єктів економіки, різнобічність думок стосовно визначення її типів на основі абсолютних показників. У світовій (ближнє зарубіжжя — Росія, Білорусь) [1—8] і вітчизняній [9—14] теорії та практиці фінансового аналізу та аналізу фінансової звітності не існує єдиної думки та тотожних підходів стосовно типів фінансової стійкості, методики їх визначення на основі абсолютних її показників. В країнах далекого зарубіжжя (Британія, США, Франція та ін.) [15—24] взагалі не розглядаються типи фінансової стійкості, а деякі вчені із цих країн навіть не виокремлюють даного поняття. Це все викликає непорозуміння в методиці аналізу фінансової стійкості та неадекватність тлумачень його кінцевих результатів, помилковість підсумкових висновків, прийняття невірних управлінських рішень, втрачання ринкових позицій та ділових партнерів, призводить до банкрутства компаній. Тому тема дослідження є доволі актуальною.

Метою статті є розробка типів фінансової стійкості на основі абсолютних її показників у зовнішньому фінансовому аналізі для

тих компаній, у яких значні обсяги запасів відповідно до виду їх діяльності.

У зв'язку з цим розв'язуються наступні завдання:

— розкрити дискусійні питання стосовно типів фінансової стійкості та методики їх визначення на основі абсолютних її показників;

— обґрунтувати та розробити варіанти визначення типів фінансової стійкості компаній на основі абсолютних її показників у зовнішньому фінансовому аналізі залежно від специфіки їх діяльності;

— розробити у зовнішньому фінансовому аналізі методику визначення різних типів фінансової стійкості на основі абсолютних її показників для тих суб'єктів господарювання, у яких значні обсяги запасів відповідно до виду їх діяльності.

Найбільш дискусійними питаннями, які найчастіше зустрічаються при визначенні типів фінансової стійкості, є:

— вихідна база для визначення наявних джерел формування запасів. В попередніх наукових дослідженнях вже було наголошено на таких абсолютних показниках фінансової стійкості як: 1) наявність власного оборотного капіталу як різниця між власним капіталом і необоротними активами з витратами майбутніх періодів та наявність власного матеріально-оборотного капіталу як різниця між власним капіталом, необоротними активами, витратами майбутніх періодів і фінансовими оборотними активами [9—11]. Саме вони є вихідною базою у визначенні типів фінансової стійкості;

— складові для розширення вихідної бази джерел формування запасів. Одні автори схильні до включення до власних оборотних коштів (активів, засобів з урахуванням, що вони визначаються як оборотні активи мінус поточні зобов'язання) короткострокових кредитів банків під товарно-матеріальні цінності, авансів отриманих, кредиторської заборгованості за товарними операціями, довгострокових кредитів та позик, довгострокових зобов'язань, тимчасово вільних джерел та ін., інші автори додають до власного оборотного капіталу або власних оборотних коштів (як різниця між власним капіталом та необоротними активами, при цьому можуть залучати забезпечення наступних витрат і платежів, доходи майбутніх періодів й ін.) довгострокові зобов'язання, короткострокові кредити;

— включення таких додаткових показників як коефіцієнти забезпеченості запасів різними джерелами фінансування, що по су-

ті дублюють попередні розрахунки — співвідношення запасів з відповідними джерелами їх формування.

Практично всі вчені-аналітики притримуються загальної думки до виділення чотирьох типів фінансової стійкості з такими назвами:

1) абсолютна фінансова стійкість, з чим погоджується і автор стосовно даної назви;

2) нормальна фінансова стійкість, з такою назвою автор також згодна;

3) нестійкий фінансовий стан. На особисту точку зору, бажано вжити назву - передкризова фінансова стійкість. Існує на сьогодні назва третього типу фінансової стійкості як нестійкий фінансовий стан, але мова йде про типи фінансової стійкості, тому обов'язково повинно бути в назві словосполучення «фінансова стійкість». У зв'язку з цим і пропонується вказати, що це передкризова фінансова стійкість, але не нестійкий фінансовий стан, оскільки поняття фінансового стану комплексне, більш широке, ніж фінансова стійкість, яка до речі і входить до складових його характеристики;

4) кризовий фінансовий стан. Автором пропонується назва — кризова фінансова стійкість. Існуюча на сьогодні назва четвертого типу фінансової стійкості як кризовий фінансовий стан, на особисту точку зору дослідника, також не відображає тип фінансової стійкості, тому автор і вказує, що це кризова фінансова стійкість, а не кризовий фінансовий стан, оскільки поняття фінансового стану включає фінансову стійкість як його складову ознаку для надання йому оцінки.

При подальшому дослідженні типів фінансової стійкості автором вводяться також інші назви типів фінансової стійкості у зв'язку з розширенням їх класифікації.

У зовнішньому фінансовому аналізі рекомендується два варіанти визначення типів фінансової стійкості:

— 1-й варіант із застосуванням узагальнюючого абсолютного показника - наявність (нестача) капіталу для формування оборотних активів;

— 2-й варіант із застосуванням узагальнюючого абсолютного показника - наявність (нестача) капіталу для формування матеріальних оборотних активів.

Для тих компаній, у яких практично немає матеріальних оборотних коштів, або є, але дуже мало (наприклад, це ті, які не виробляють продукцію, а надають певні послуги, наприклад, освітянські установи, консалтингові компанії, автотранспортні орга-

нізації, перукарні, інвестиційні компанії та ін.) доцільно застосовувати перший варіант визначення типів фінансової стійкості. Для тих компаній, у яких основна операційна діяльність пов’язана з виробничою сферою, торговельною діяльністю, тобто у яких великі залишки виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції, товарів та інших складових запасів, доцільним є застосування другого варіанту визначення типів фінансової стійкості.

Проте можна також застосовувати паралельно два варіанти, якщо становище, в якому опинилася в компанії, скрутне. Все буде залежати від мети аналізу, його завдань, проміжних результатів дослідження, необхідності поглиблення та деталізації аналітичного вивчення фінансової стійкості.

Пропонуються наступні методики визначення типу фінансової стійкості у зовнішньому фінансовому аналізі при застосуванні узагальнюючого абсолютного показника - наявності (нестачі) капіталу (джерел фінансування) для формування матеріальних оборотних активів.

Дана методика рекомендується тим господарюючим суб’єктам, у яких великі обсяги матеріальних оборотних активів.

При застосуванні наявності (нестачі) капіталу (джерел фінансування) для формування матеріальних оборотних активів рекомендується порівнювати матеріальні оборотні активи з відповідними джерелами їх формування, а саме:

— з власним матеріально-оборотним капіталом;

— з власним матеріально-оборотним та довгостроковим капіталом;

— з власним матеріально-оборотним, довгостроковим та поточним (короткостроковим) капіталом.

Таким чином, рекомендується виділити такі типи фінансової стійкості:

1. Нормальна фінансова стійкість 1 рівня: МОА = НВМОК, тобто: ряд. 100 – 140 2 розд АБ + 4 розд. АБ = 1 розд. ПБ — 1 розд. АБ — 3 розд. АБ — ряд. 150, 160, 170 — 230, 240, 250 2 розд. АБ.

Це означає, що суб’єкт господарювання фінансує всі свої матеріальні (нефінансові) оборотні активи (МОА) за рахунок власного матеріально-оборотного капіталу (НВМОК). Проте вважається, що подібна ситуація не є нормальною, бо частина матеріального оборотного капіталу повинна фінансуватися також за рахунок позикового капіталу. І якщо фінансова стійкість має абсолютний тип, то це свідчить про те, що керівництво не може працювати з позиковими коштами. Це питання є дискусійним. На

особисту точку зору автора, за даними балансу важко визначити, яка саме частина власного оборотного капіталу спрямована на формування нефінансових оборотних активів, а яка на — фінансові оборотні активи. Тому вважається за доцільне, що така ситуація є цілком нормальною в умовах фінансової кризи, оскільки для забезпечення стійкого фінансового стану суб'єкт господарювання повинен мати найменший фінансовий ризик та відповідну фінансову незалежність від зовнішнього середовища.

2. Нормальна фінансова стійкість 2 рівня: МОА = НВМОК + + ДЗ + ПЗДЗ, тобто: ряд. 100 — 140 2 розд АБ + 4 розд. АБ = 1 розд. ПБ — 1 розд. АБ – 3 розд. АБ — ряд. 150, 160, 170 — 230, 240, 250 2 розд. АБ + 3 розд. ПБ + ряд. 510 4 розд. ПБ.

Це означає, що суб'єкт господарювання фінансує свої матеріальні оборотні активи за рахунок не тільки власного матеріально-оборотного капіталу, але й за рахунок довгострокових позикових коштів (ДЗ) та з використанням поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями (ПЗДЗ), які витікають з того, що залучається довгостроковий позиковий капітал та за умови відсутності прострочених поточних зобов'язань за довгостроковими зобов'язаннями. Це можна подивитися за даними статистичної форми звітності.

3. Нормальна фінансова стійкість 3 рівня: МОА = НВМОК + + ДЗ + ПЗ, тобто: ряд. 100 — 140 2 розд АБ + 4 розд. АБ = 1 розд. ПБ – 1 розд. АБ — 3 розд. АБ — ряд. 150, 160, 170 — 230, 240, 250 2 розд. АБ + 3 розд. ПБ + 4 розд. ПБ.

Така нерівність свідчить про те, що для формування матеріальних оборотних активів поряд із застосуванням власного матеріально-оборотного капіталу залучається також довгостроковий та короткостроковий позиковий капітал. Тобто суб'єкт господарювання має власний матеріально-оборотний капітал, але не так вже й багато. Тому і залучається капітал зі сторони. При умові відсутності прострочених боргів це означає, що суб'єкт господарювання в принципі є фінансово стійким, хоча і використовує позикові кошти і має невеликий власний матеріально-оборотний капітал.

4. Передкризова фінансова стійкість: МОА = - (НВМОК) + ДЗ + ПЗ тобто: ряд. 100 — 140 2 розд АБ + 4 розд. АБ = - (1 розд. ПБ — 1 розд. АБ — 3 розд. АБ - — ряд. 150, 160, 170 — 230, 240, 250 2 розд. АБ) + 3 розд. ПБ + 4 розд. ПБ (відсутність власного матеріально-оборотного капіталу та фінансування фінансових оборотних активів і частини (до 50 %) необоротних активів за рахунок позикового капіталу, але наявність власного капіталу)

Це означає, що суб'єкт господарювання фінансує всі свої матеріальні оборотні активи, а також фінансові оборотні активи та певну частину (до 50 %) необоротних активів за рахунок позикового капіталу, тобто він не має власного матеріально-оборотного капіталу, але має власний капітал. Виникає високий фінансовий ризик і суттєва залежність діяльності суб'єкта економіки від зовнішнього середовища. Він втрачає свою фінансову незалежність та фінансову стійкість.

5. Кризова фінансова стійкість: МОА = - (НВМОК) + ДЗ + ПЗ тобто: ряд. 100 — 140 2 розд АБ + 4 розд. АБ = - (1 розд. ПБ — 1 розд. АБ –3 розд. АБ - — ряд. 150, 160, 170 — 230, 240, 250 2 розд. АБ) +3 розд. ПБ + 4 розд. ПБ (відсутність власного матеріально-оборотного капіталу та фінансування всіх оборотних активів і більшої частини (більше 50 %) необоротних активів за рахунок позикового капіталу, можлива взагалі відсутність власного капіталу)

Суб'єкт господарювання також немає власного матеріально-оборотного капіталу, але фінансує всі свої матеріальні оборотні активи, фінансові оборотні активи та частину (більше 50 %) необоротних активів за рахунок позикового капіталу, або взагалі він не має власного капіталу, тобто у валюті 1 розділу пасиву балансу отримується від'ємна величина за рахунок великої суми непокритого збитку. Існує високий фінансовий ризик і суттєва залежність діяльності суб'єкта економіки від зовнішнього середовища. Господарюючий суб'єкт по суті втратив свою фінансову незалежність та фінансову стійкість і став на межу банкрутства.

Таким чином, можна зробити наступні висновки.

У зовнішньому фінансовому аналізі рекомендується:

— два варіанти визначення типів фінансової стійкості:

— 1-й варіант із застосуванням узагальнюючого абсолютного показника - наявність (нестача) капіталу для формування оборотних активів (для компаній, у яких практично немає матеріальних оборотних активів або невеликі їх обсяги в силу специфіки їх діяльності);

— 2-й варіант із застосуванням узагальнюючого абсолютного показника - наявність (нестача) капіталу для формування матеріальних оборотних активів (для компаній, у яких значні залишки запасів відповідно до виду їх діяльності).

Проте можна також застосовувати паралельно два варіанти, якщо становище, в якому опинилася в компанії, скрутне. Все буде залежати від мети аналізу, його завдань, проміжних результа-

тів дослідження, необхідності поглиблення та деталізації аналітичного вивчення фінансової стійкості;

— в запропонованих методиках розрахунків визначення типів фінансової стійкості для компаній, у яких значні обсяги запасів, порівнювати матеріальні оборотні активи з відповідними джерелами їх формування, тобто з: власним матеріально-оборотним капіталом; з власним матеріально-оборотним та довгостроковим капіталом; з власним матеріально-оборотним, довгостроковим та поточним (короткостроковим) капіталом;

— виділення таких типів фінансової стійкості компаній, у яких значні обсяги запасів: нормальна фінансова стійкість 1 рівня, нормальна фінансова стійкість 2 рівня, нормальна фінансова стійкість 3 рівня, передкризова фінансова стійкість, кризова фінансова стійкість.

Запропонована автором у зовнішньому фінансовому аналізі методика визначення типів фінансової стійкості суб'єктів господарювання, у яких значні обсяги запасів відповідно до виду їх діяльності, допоможе швидше та точніше розібратися його користувачам в причинах зміни фінансової стійкості, зрозуміти та розробити шляхи її поліпшення, передбачити певні покращені перспективи її динаміки.

Література

1. *Бузырев В. В.* Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности строительного предприятия: учебник / В. В. Бузырев, И. П. Нужина. — М.: КНОРУС. 2010. — 336 с.
2. *Жулина Е. Г.* Анализ финансовой отчетности: учеб. пособ. / Е. Г. Жулина, Н.А. Иванова. — М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К*», 2011. — 272 с.
3. *Кирьянова З. В.* Анализ финансовой отчетности: учебник для бакалавров / З. В. Кирьянова, Е. И. Седова. — М.: Изд-во Юрайт, 2011.
4. *Лытнева Н. А.* Бухгалтерский учет и анализ / Н. А. Лытнева, Н. В. Парушина, Е. А. Кыштымова. — Ростов н/Д.: Феникс, 2011. — 604 с.
5. *Любушин Н. П., Бабичева Н. Э.* Финансовый анализ: учебник / Н. П. Любушин, Н. Э. Бабичева. — 2-е изд., перераб. и доп. — М: Эксмо, 2010. — 336 с.
6. *Пласкова Н. С.* Экономический анализ: учебник / Пласкова Н. С. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Эксмо, 2010. — 704 с.
7. *Савицька Г. В.* Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. — 2-вид., випр. і доп. — К.: Знання, 2005. — 662 с.
8. *Шеремет А. Д., Негашев Е. В.* Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций. —2-е изд., перераб. и доп. — М: ИНФРА-М, 2010. — 208 с.

9. *Лахтіонова Л. А.* Аналіз платоспроможності та ліквідності суб'єктів підприємницької діяльності: Монографія / Л. А. Лахтіонова. — К.: КНЕУ, 2010. — 657 с.

10. *Lakhtionova L.* Analysis and management by financial stability of company: Ukrainian experience. — International Conference «Current Issues management of Business and Society Development — 2011», May 5 — 7, 2011, Riga, University of Latvia.

11. *Lakhtionova L.* Analysis of financial stability of company from data of their financial reports: Ukrainian experience. — The International Conference on Business Analysis, Accounting, Taxes and Auditing., November 10—11, 2011, Tallinn, Estonia, Tallinn university of technology.

12. *Мних Є. В.* Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. — К.: КНТЕУ, 2010. — 412 с.

13. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / Магопець О. А., Давидов І. Г., Сорокіна А. І., Головченко Н. Ю. — Кіровоград, ТОВ «КОД», 2010. — 280 с.

14. *Шеремет О. О.* Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2009. — 196 с.

15. *Бернстайн Л. А.* Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация: Пер. с англ. / Науч. ред. перевод. чл.-кор. РАН И.И. Елисеева. Гл. ред. серии проф. Я. В. Соколов. — М.: Финансы и статистика, 2002. — 624 с.

16. *Карлин Т. Р., Макмин А. Р.* Анализ финансовых отчетов (на основе GAAP): Учебник. — М. ИНФРА-М, 2001. — 448 с.

17. *МакКензі, Венді.* Посібник Financial Times з аналізу та використання фінансової звітності: Пер. з анг. — К.: Всеувито; Наукова думка, 2003. — 283 с.

18. *МакКензи Венди.* Использование и интерпретация финансовой отчетности: Пер. с англ. — Днепропетровск: Баланс-Клуб Бизнес Букс, 2006. — 600 с.

19. *Уолш Кяран.* Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства: пер. з англ. — К.: Всеувито; Наукова думка, 2001. — 367 с.

20. *Уолш Кяран.* Ключевые показатели менеджмента: руководство по работе с критическими чисоами, управлюящими ващим бизнесом / Пер. с англ. О. В. Чумаченко. — 4-е изд. — К.: Companion Group, 2006. — 400 с.

21. *Уолш Кяран.* Ключевые показатели менеджмента. Полное руководство по работе с критическими числами, управляющими вашим бизнесом / Пер с англ.. О. В. Чумаченко. — 4-е изд. — К.: Companion Group, 2008. — 880 с.

22. Управление финансами: бизнес-курс МВА: учебник / под ред. Джона Лесли Ливингстона и Теодора Гроссмана; пер. с англ. Н. Е. Русановой. — 3-е изд., стер. — М.: Изд-во «Омега-Л», 2008. — 837 с.

23. *Хиггинс, Роберт С.* Финансовый анализ: инструменты для принятия бизнес- решений. : Пер. с англ. — М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. — 464 с.
24. *Этрилл П.* Финансы и бухгалтерский учет для неспециалистов / Питер Этрилл, Эдди Маклейни: Пер. с англ. — 3-е изд. — М.: Альпини Паблишера, 2010. — 502 с.

Стаття надійшла до редакції 26.09.2011

УДК: 336.76(477):316.32

Д. В. Салмінський, аспірант,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ В ГЛОБАЛЬНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

АНОТАЦІЯ. У статті розглянуто міжнародна міграція капіталу, яка супроводжує процес інтеграції національної економіки до глобалізованого фінансового простору.
КЛЮЧОВІ СЛОВА: міжнародна міграція капіталу, фінансовий ринок, інвестиційний процес, фінансові потоки.

АННОТАЦИЯ. В статье рассматривается международная миграция капитала, которая сопровождает процесс интеграции национальной экономики в глобальное финансовое пространство.
КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: международная миграция капитала, финансовый рынок, инвестиционный процесс, финансовые потоки.

ANNOTATION. International migration of capital, which accompanies the process of integration of national economy to globalizing financial space, is examined in the article.
KEYWORDS: international migration of capital, financial market, investment process, financial streams.

Постановка проблеми. Тісне переплетення окремих складових світового господарства та його чітко визначена однорідність приводять до злиття національних економічних систем і створення їх аналога на міжнародному рівні. Отже, в межах світової економічної системи, яку формують взаємозв'язки між національними ринками ресурсів і продуктів, сімейними господарствами і фірмами, державними інституціями і фінансовими ринками, відбуваються різноманітні виробничі, торговельні, кредитні, валютні, науково-технічні, політичні, культурні та інші відносини.

© Д. В. Салмінський, 2011